

Velja po pošti:

celo leto naprej K 26—
pol leta " " 13—
četrt leta " " 6-50
en mesec " " 2-20

V upravnistvu:

celo leto naprej K 20—
pol leta " " 10—
četrt leta " " 5—
en mesec " " 2-10

pošili na dom 76 h
mesec.

posamezne štev. 10 h

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlitv. (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izven nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Državni zbor.

Sestanek slovenskih državnih poslancev v Ljubljani.

De 4. t. m. so se sešli v Ljubljani državni poslanci S. L. S. iz Kranjske, »Slovenske kmečke zveze« iz Štajerske in »Sloge« iz Goriške ter so soglasno sklenili, da bodo v državnem zboru solidarno nastopali. Končno se je izvolil poseben izvršilni odbor, ki je osobito dobil nalog, naj stopi radi snovanja državnozbornskega kluba v dogovor z drugimi jugoslovanskimi poslanci.

Prepir na Slovenskem Štajerskem.

(Dopis.)

Mi Štajerci smo se nedavno po večini jezno in hudo gledali na Kranjsko, češ, da kranjski prepir slabo vpliva na obmejne Slovence. Tako smo pač bili v svojem rodoljublju najvišji. Kako hitro pa smo se spremenili. Zdaj vidite in vidi cela Slovenija, da je tudi pri nas bruhnil na dan vihar in za njim volivni boj, kakoršnega ni videla vsaka kronovina. Oglejte pa si razloček med Kranjsko in Štajersko. Početek kranjskih strank je pač vsakemu znan. Motil pa bi se, kdor bi ga primerjal z našim. Tukaj so začeli nekateri »prosvitljeni«, ki so si želeli stranke, da bi jih spravila na površje. Kako pa dobiti ljudstvo, privrženec? Pa so rekli liberalnim somišljenikom, da je treba na Štajerskem liberalne stranke in ti so bili takoj na njihovi strani. Najprej je treba, si mislilo, da duhovnikom izpodkopljejo veljavo in vpliv. Nimajo pa še širših slojev za svoje nakane. Širši sloji na Štajerskem, dobro slovensko ljudstvo, pa ne mara liberalizma. Razdira, samo razdira liberalizem, ne prinese pa nič dobrega. Treba torej resnico oviti, da kratkovidni ne vidijo, kaj se jim ponuja. Zato so se ti gospodje sami izrazili, da je po ovinkih treba delati. Pa skraja so rekli, da jim je samo za to, da spravijo slovensko politiko v drug tir; če to dosežejo, jim je dovolj. Verjeli smo, pa tudi ne, kakor je pač bil kdo politično izkušen. Pa bližal se je volitve čas, kako bi tu mogli »ovinkarji« ostati doma ob taki lepi priliki?

Vrgli so se v boj. Napad je bil hud, kajti stvar je bila nujna, ljudstvu pa nepopularna. Dokaz za to, da so skraja ugibali, kako bi to svoje početje imenovali, ali neodvisno, napredno ali narodno. »Narodno« zdelo se jim je najboljši lin.

Osnovala pa se je tudi »Slov. kmečka zveza«, da bi pokazala slovenskim oratarjem pot, po kateri gotovo pridejo do zboljšanja svojih razmer. Zdaj je postal boj še srditejši in rastele je od dne do dne in dosegle tik pred

volitvami take oblike, kakršnih pač zastoni iščeš po drugih kronovinah. Hoteli so na vsak način dobiti poslance. In v dosego tega smotra se jim je zdelo vse dovoljeno: najnesramnejše laži, obrekovanja, natolcevanja, nasilstva, raglje in slednjič tudi — polena. Tako so dobili dva mandata — in srečni so. Veselje jim greni samo to, da niso dobili vseh sedem spodnještajerskih mandatov, pa ni šlo in ni šlo. Sedaj pa na delo vsi, ki ste pravi, odkriti, nesebični prijatelji našega ljudstva in zagovorniki njegovih svetlin!

Ali je mogoč skupen češki klub?

Tisti trenutek, ko so se izrekli načelniki vseh čeških strank za skupen parlamentarni klub, so nastale polemike, ki so taki skupnosti najbolj nasprotni. Vse stranke so stale očitno pod pritiskom ideje, da nobena ne sme biti kriva, da se razdere češka skupnost, in tako se je zgodilo, da so katoličan dr. Hruban in ateist dr. Masařík, agrarec Prášak in liberalec dr. Kramář vsi rekli da podado roke k skupnemu klubu. Pa predno so se prvič sešli, so že stranke v boju zaradi načelnega vprašanja: Verska ali brezverska šola? 161 čeških profesorjev je namreč nastopilo javno agitatorično za »Svobodno šolo«. Češki deželni šolski svet je ta nastop profesorjev odbil. Bili so protestantje in judovski rabini, ki so to zahtevali od deželnega šolskega sveta v posebni deputaciji. Niso bili »klerikalni demuncianti« krivi, da so vročerkvni liberalci dobili svoj nos od šolske oblasti. A ob tem se je razvila huda polemika. Katoliško-narodno časopisje ostro obsoja tendence »Svobodne šole« ter zahteva vsjo odgovornost za posledice, ki bodo nastale vsled protiverske gonje liberalnih elementov na one, ki so zakrivilji protiverski boj. »Čeč« zahteva, da mora v skupnem češkem klubu vladati duh, ki bo pravičen verskemu čutenju ogromne večine češkega naroda, in odločno pravi, da poslanci duhovniki kakor tudi laiki, ki so izvoljeni na katoliško-narodni program, ne morejo sodelovati z ljudmi, ki hočejo vero izobčiti iz šole. »Narodni listy« pa so začeli pravo protiklerikalno gonjo. Nekaj časa tako mirni in zmerni list je kar naenkrat vzplamtel v divji jezi nad »klerikalci«, ki se ne dajo več ignorirati, kakor prej, pa tudi ne potiskati ob stran, kakor bi kdo želel. V uvodnem članku beremo triumf nad baje posrečenim skupnim klubom, v noticah pa ravno nasprotno trdijo v isti številki, da se mora začeti brezobziren boj proti »klerikalizmu«.

To so slaba znamenja za bodočo skupnost. Kažejo nam, da se bo v sedanjem parlamentu izvršila ločitev duhov, ki bo močnejša, nego narodne vezi. To se je že z vsi

odločnostjo pokazalo med Nemci, tako bo tudi pri Slovanih. Dr. Kramář piše v »Demu«, da se morajo proti klerikalnim načrtom združiti vse sile v državi. Vsi svobodomisleci cele države v eno zvezo! Kot glavno nalogo čeških poslancev smatra dr. Kramář, da morajo »čelit a branit mahám klerikalnim při každé příležitosti, na všech stranách in pozivlja na boj proti katoliško-narodnemu gibanju, ki ga smatra za glavnega sovražnika in je pripravljen zvezati se celo s soc. demokracijo proti njemu. Kako je v teh razmerah mogoče skupen klub, ako tisti dan, ko se nahajajo stiske, da se združijo, napovedujejo druga drugi boj do uničenja?

AVSTRIJA.

Zveza vseh nemških svobodomiselnih strank ponesrečena. — Nova nemška stranka.

Dunaj, 4. junija. Zveza štirih nemških svobodomiselnih strank — nemške ljudske, napredne, agrarne in svobodno-vsenemške se ni sklenila, kakor je tudi bilo pričakovati, pač pa se je zgodilo brez vednosti nemške napredne stranke nekaj čisto nepričakovanega: takoj po plenarnem zboru vseh svobodomiselnih strank so stopili poslanci nemške ljudske stranke skupaj z agrarci, ki so še včeraj izjavili, da hočejo tvoriti samostojno stranko, ter osnovali novo nemško nacionalno zvezo, ki šteje dozdaj 51 članov. Na ta način je nemška napredna stranka popolnoma razbita in minister Marchet nima nobene stranke in nobene zaslombe več, dočim stoji ta sedaj ministra iz nemške ljudske stranke, Derschatta in Prade na trdnjših nogah. Zdaj je samo še vprašanje, kaj bo storila stranka svobodnih Vsenemcev, ki se sedaj imenujejo nemški radikalci; ali bodo pristopili novi nemško-nacionalni zvezi ali pa bodo ohranili svojo samostojnost, kakor so sklenili včeraj na svojem strankarskem shodu. Iz nemške napredne stranke je izstopila skoraj že polovica članov. Ker nemški naprednjaki niso hoteli žrtvovati Hocka, Ofterja in Kuranda ter so hoteli imeti te moze v bloku, so vsled odpora ostalih nemških strank, ki teh mož pod nobenimi pogoji niso marale sprejeti, morali žrtvovati obstoj svoje stranke.

Plenarna seja poslancev vseh štirih strank se je vršila sledeče: Izmed 80 povabljenih poslancev jih je prišlo 64; izmed ministrov je bil navzoč Derschatta. Chiari je zborovanje otvoril ter stavil formalni predlog, naj se ustanovi skupna nemška svobodomiselnna stranka; v podrejenih in gospodarskih vprašanjih naj se varuje svoboda; drugače pa naj se vse štiri stranke spoje v eno ter je pri tem opozarjal na eventualne slovanske bloke v zbornici, na socialnodemokratski in »klerikalni« blok. Wolf, voditelj nemško-radikalne stranke, je izvajal, da bi spoj vseh nemških

strank pomenjal zgolj zmago liberalnih in judovskih elementov. Bendel je v imenu moravskih naprednjakov izjavil, da najbrž bloku ne bo pristopil, ker so se izključili dunajski napredni poslanci Hock, Ofter in Kuranda. Agrarec Peschka je nasprotno izjavil, da agrarci ne morejo delovati skupno z baronom Hockom, ki je strasten protiagrarec. Dr. Licht je branil Jude, Demel je zagovarjal Hocka, češ, da to ni noben grch, če se nagiba k socialni demokraciji. (Živalni medklci.) Nemški radikalec Stransky z veliko vneto dokazuje, da je blok s socialističnim Hockom čisto nemogoč. Konečno predlaga Pergelt, naj se ustanovi organizacijski odbor, sestojč iz osmih članov, ki naj proučuje vprašanje o skupni zvezi. Odbor naj se snide 15. t. m.

Ker sta se pa takoj nato spojili agrarna in nemška ljudska stranka, je ta slednji sklep postal brezpomemben in iluzoričen.

O osnovi nemško-nacionalne stranke.

Dunaj, 4. junija. Takoj po plenarni seji vseh štirih nemških strank se je sprožila misel, naj se združijo poslanci nemške ljudske stranke, ki je povečini meščanska, z zastopniki kmetijstva, agrarci. Posvetovanja so se takoj začela in kmalu se je doseglo sporazumljenje. Nemški agrarci bodo v novi stranki varovali svoje samostojne stališče v gospodarskih vprašanjih; ravnotako bodo zastopniki industrijev in obrtnikov v nemški ljudski stranki ostali glede na ta vprašanja samostojni in bodo tvorili celo nekako zvezo. Nemško-nacionalna stranka šteje že nad 50 članov. Nemška radikalna stranka ni pristopila novi zvezi, pač pa se je na obeh straneh izrekla želja, naj obedve stranki ostaneta med seboj v tesni zvezi. Nemško-radikalna »Korespondenca« izjavlja, da fuzija nemške ljudske in agrarne stranke ni v soglasju s sklepom plenarnega zbora, sestaviti organizacijski odbor, ki naj proučuje vprašanje o spoju vseh nemških strank. Nemška radikalna stranka vztraja na stališču, da treba počakati, kaj ukrene in nasvetuje organizacijski odbor. Najbolj konsternirana je seveda nemška napredna stranka, ker jo je pustila na cedilu nemška ljudska stranka, ki je sicer od napredne vedno vlekla dobiček.

Skupni češki klub.

Praga, 4. junija. Dne 5. t. m. se vrši plenarna seja vseh čeških državnozbornskih poslancev za osnovo skupnega češkega državnozbornskega kluba. 4. t. m. se je vršila seja mladočeške stranke, katere se je udeležil tudi minister Pacak. Mladočeški poslanci zatrjujejo, da se ostale stranke skupnemu klubu ne protivijo. Splošno se sodi, da se klub ustanovi.

Prestolni govor

bo kakor poročajo, zelo obširen, toda brez posebne politiške smeri in barve. Naštele se

LISTEK.

Usoda.

Poljski spisal Vladislav Orkan, prevel Fran Virant.

(Dalej.)

»Za likof!...« je zakričal župan.
»Za likof!« je ponovil za njim mlinar.
»No, spišite pogodbo...« je rekel župan in primaknil svetilko.

Tajnik je začel pisati.

Vsi so sedeli molče, da ne bi zmotili gospoda tajnika... Ko je končal, se je parkrat odkašljaj, pregledal pismo in dodal nekaj izpuščenih kljuk.

»Ali prečitam?...« je vprašal.
»I seveda!« so se odzvali v zboru odborniki.

»Citajte!« je zapovedal župan.
Tajnik je vzel pred njim stoječo kupico, jo nagnil in končno začel:

»Pismena pogodba, tičoč se prodaje in kupčije posestva oziroma parcel, sklenjena na mestu med Martinom Janjo oziroma...«

»Da bi vas vruga!...« je zakričal župan.
»Saj se mlinar vendar piše Martin Teharec, in ne Janja!...«

»Rečeno je, da Janja...«
»To je priimek!... ni res?... se je obrnil do mlinarja.

Ta je pa sključen glasno hropel; glava se mu je majala, kakor nasajena na palico.

»Pri moji dušici!...« je potrdil zanj poljski čuvaj.

»Ali popravim?...« je vprašal tajnik.
»Nič popravljati!...« je zakričal predstojnik. Uradna listina ne sme biti zamazana!... Prepisati je treba in konec. Hej! Martin!«

se je obrnil do mlinarja, »ne spite, ker tu se gre za vašo stvar!...«

»Za kakšno stvar? Kaj...« je blebetal nezavesten zbujeni mlinar.

»No, za vašo kupčijo...«
»Moram vam dati sto petdeset goldinarjev!...«

»Mhm!... sto petdeset...«
»Pogodba je spisana...«
»Dobro... dobro...«

Župan je odprl usnjati, zgubani zapisnik in začel šteti deseta: »Deset... dvajset...»

»Nastavite roko!...«
Mlinar je iztegnil roko.
»Trideset... štirideset... Navzoči ste priče... Slišite?!...« je zakričal glasneje in zbudil nekaj hropečih odbornikov.

»Slišimo!...«
»Razumete zakaj?...«
»Razumemo... radi kupčije!...«

»Vsi svetniki!...« je dodal podžupan.
»Pri moji dušici!...« je končal poljski čuvaj.

Župan je odšel stopetdeset.
»Spravite!...«

Mlinar je vtaknil zvitek za njedri in se nagnil speč na posteljni rob.

Tajnik je medtem podpisal pogodbo in jo slovesno prečital.
»Podpišite mene in priče!« se je oglasil župan.

Tajnik je lepo napisal imena. Par odbornikov je naredilo krive križce pred svojimi imeni.

»Kje je pa mlinar?... Saj manjka njegovega podpisa!« je opazil eden odbornikov.

»Pri moji dušici, manjka!...!« je dodal, pregledši listino podžupan.

»Martin!... Spi kakor bi ga bil ubil... Martin!...! ga je potegnil podžupan za rokav.

Mlinar se je vzdignil.

»Podkrižajte se!«

»Kje?...«
»Tu...«

Dal so mu pero. Naredil je dve črti. Pero mu je padlo iz rok. Oprl se je na mizo in začel iznova hropeti.

»Vrag bi se z njim dogovoril!... Župan, dajte no še eno steklenico!...«

Župan je podal liter. Zbudili so speče k novemu pitju.

Župan je medtem položil pogodbo v omaro, jo zaklenil s ključem in sedel k mizi. Ozrl se je še parkrat na spečega mlinarja, se nasmehnil in privil dve svetilki, drugo za drugo.

»Dobro sem kupil? Kaj?...« je vprašal odbornike.

»He, gospod predstojnik ima glavo! Celo odvetnik ne bi bolje naredil!« so prigovarjali pijani.

»Na zdravje predstojnika!...« se oglasil podžupan.

»Na zdravje!...«

Kupica je šla bliskoma okoli.

»Zakaj pa gospod tajnik ni vesel!...« je omenil eden odbornikov.

»Pri moji dušici! Nekaj mi leži na sren!« je dodal poljski čuvaj.

Tajnik se je ravno ogledoval v kupici, se sklonil živahno in se vzdignil s klopi.

»Razni so,« je povzel, »slučaji... Človek ne ve, kako konča... Sposobnosti vsaj ima najrazličnejše. In ko bi vam rekel, čislani bratje, o katerem od vas, da ni po vesti, kakor tisti, ki ima storiti, ker je povedano v svetem pismu: Človek je podvržen izkušnjam v trpljenju. Kdor bo jedel sad zlega, naj bo proklet, kdor bo pa jedel sad dobrega, naj bo izveličan! Amen. — Ali razumete, kaj je povedano? Torej zli sad nastane v neslogi, a dobri sad v slogi... A kje, čislani bratje, more biti sloga, ako ne v soku dobrega sadu, o katerem je povedano v psalmu svetega Davida: »Iz moga vinograda boš pil!...«

Tu je prenehal in se ozrl po odbornikih, četudi je imel, ko je govoril, oči obrnjene v strop. In z začudenjem je ugledal speče, in njih oči in ušesa so bila zaprta... Pregledal je vse kupice, steklenice, izlil ostanek vina, poskral do dna ta sok dobrega sadu in pomislil za hip, kaj naj stori; naredil je, kar mu je veleval razum. Potegnil je s klopi in z droga vse plašče in suknje, jih razgrnil po skrinji in se sam udobno iztegnil po njih...

»Ali vam povem...« zaspal je.

Medla svetloba okajene svetilke se je spojila s polsencami in prodiraje skozi dim, napolnjevajoč izbo, je razsvetljevala od pijanosti temnordeče obraze odbornikov. Vse to je ležalo kakor živina. Eden je oprt s komolci na mizo, drugi na posteljni rob, tretji se je dolgo boril z ozkostjo klopi, se končno umaknil in se

bodo naloge novega državnega zbora: nagodba z Ogrsko, reforma deželnih financ, novi tarifni načrt glede na osebno dohodnino, pospeševanje eksporta, kmetijstva in zgradbe novih lokalnih železnic.

Poljski kandidat za podpredsedniško mesto.

L v o v, 4. junija. »Slovo polskie« poroča, da bodo Poljaki za zborničnega podpredsednika kandidirali prof. Starzynskega.

Socialno-demokratska zveza.

Dunaj, 4. junija. »Arbeiterzeitung« poroča, da se je preteklo nedeljo na Dunaju vršila seja skupnega izvrševalnega odbora avstrijske socialne demokracije, katere se je udeležilo mnogo socialnodemokratskih poslancev vseh narodnosti. Določila so se načela organizacije skupne socialnodemokratske parlamentarne zveze.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 4. junija. Koncem prihodnjega tedna izide lista novih članov gosposke zbornice. Med njimi se nahaja tudi šest bivših državnozbornskih poslancev. Prvi podpredsednik gosposke zbornice postane baje knez Maks Fürstenberg, ki bo namesto kneza Auersperga vodil ustavno stranko.

Politična kriza v Dalmaciji.

Volivna borba je povzročila v Dalmaciji politično krizo. Hrvatska stranka se je videla nasproti dvema novima strankama, ki se organizirata: Demokratični radikalno protiklerikalni stranki, ki ji načeljuje v Splitu dr. Smolaka, in Stranki prava, ki se organizira na temelju katoliško-narodnega programa. Dr. Čingrija je odstopil kot načelnik Hrvatske Stranke, ker je ta stranka morala, dasi resolucijska, v Splitu s Stranko prava glasovati za msgr. Bulića, ki je proti reški resoluciji. Dr. Trumbić je pa odložil županstvo v Splitu, ker je v mestu njegov nasprotnik dr. Smolaka dobil večino.

Dr. Trumbić hoče sedaj Hrvatsko Stranko reformirati. Izdal je oklic, s katerim pozivlja na 9. junij zaupni strankarski sestanek v Zader, ki naj izvede reorganizacijo stranke.

V tem oklicu citamo sledeči odstavek:

»Ako nismo slepi, mi možemo da vidimo, kako Dalmacija ide malo po malo u susret največoj nesreči, da postane druga politička Kranjska. Demokrati jačaju i okupljaju oko sebe socijaliste i autonomaše, stvaraju nekakvu anacionalnu skupinu, kojoj će glavni cilj biti — borba proti svećenstvu. S druge strane svećenstvo se sprema na reakciju. »Dan« u zadnjem broju iztische »potrebu neobhodnu i neodgodivu organizacije katoličkog pučanstva.«

Mi se ne vtikamo v notranje razmere bratskega nam naroda v Dalmaciji. Vidimo pa v teh dogodkih, da naravni razvoj tudi tukaj sili k oni ločitvi duhov, ki je glavni znak vsega sedanjega političnega gibanja.

OGRSKA.

Spor med krono in vlado.

B u d i m p e š t a, 4. junija. Spor med krono in vlado seveda še ni poravnal in obeta postati še hujši. Položaj je sledeči: Krona je z ogrsko koalicijo svojčas sklenila pogodbo v prvi vrsti zato, da reši povoljno vojaško vprašanje in si zagotovi potrebno število novincev. Krona je tudi ogrski vladi naročila, naj izvede najprej volivno reformo v smislu splošne volivne pravice, ker se nadeja političkega preobrata na Ogrskem, ki bi utegnil kroni priti prav in zagotoviti vlado ljudstvu. Ogrska vlada pa dela ravno nasprotno. Oviru rešitev vojaškega vprašanja, dela težave nagodbi z Avstrijo, hoče uveljaviti pomažarijalni šolski zakon in sili v osprede vprašanje o ustavnih garancijah, da popolnoma oslabi krono. Ker so se zadnji čas pritožili rumunski škofje pri cesarju glede na izvedbo od parlamenta sklenjene nove šolske postavbe in ker je izbruhnil spor med ogrsko in hrvaško vlado,

udobno položil po tleh, poleg skrinje . . . Lepa snov za povest: »Speci občinski odbor.« Samo včasih je priletela iz te disharmonično hropče godbe razločnejša beseda, iz misli, katere je še v trepetajočih živcih prepoil sen . . . In tako so se tudi one pojavile v spanju, kakor brnenje strun, premočno napetih, če se kdo dotakne orodja . . . Ni čudno, da je mlinarju parkrat s hropenjem ušlo: »Maruša!« in župan je v tem zaklical: »pogodba.«

»Pri moji dušici . . .« je končal poljski čuvaj v spanju, gotovo iz navade.

× × ×

Bilo je jutro v vasi . . . Solnce se je s svežim nasmehom oziralo po vrhovih gora in počasi, neopazno so se kradli žarki do jarkov in dolin, hoteč v najskritejša zakotja s svojim bitjem, s svojo svetlobo prinesli odsev one sreče, po kateri hrepene, katere žele, ki je pa nikdar ne morejo cele posedati . . . Čudno hrepenenje po tem, česar ni . . . Bitja naše zemlje si žele življenja bitij drugih svetov, a od tam obračajo zopet k nam svoje hrepeneče oči . . . Solnce je pa kakor posredovatelj teh svetov, veslajočih drug k drugemu . . . K solncu hrepene vsa bitja . . . Ni čuda, da nimajo cele sreče, ker mora ono svojo svetlobo razdeliti med vse . . . Ko bi samo na zemljo padla vsa svetloba — sreča, prenehala bi življenje. Ene bi požgali žarki, drugi bi zmrazili v noči.

Torej . . . jutro je bilo v vasi. Ljudje so stopali iz bajt, se ozirali k solncu, zahvaljevali se mu za svetlobo, ki jim obeta plačilo za delo, dobro letino . . . Cvetlice, drevje pa pozdravljajo, kakor vsak dan solnce z razcvetanjem . . .

do, je krona postala nezaupna proti Mažarom. Sedaj pa zahteva Andrassy od cesarja, naj sankcionira »ustavne garancije«, ki so za krono najtežja žrtev. Takozvane ustavne garancije so sledeče:

I. Razširjenje kompetence upravnega sodišča. Komitati imajo pravico pritožiti se proti vladnim naredbam, ki se jim zde protiustavne, na upravno sodišče, ne pa na državni zbor, katerega vlada lahko odgodi in na ta način onemogoči povoljno rešitev komitativnih pritožb.

II. Ustanovitev posebnega sodišča, ki naj razsoda v posameznih slučajih o kompetenčnih konfliktih med upravnim sodiščem in ministrskim svetom. Ta garancija je seveda v tesni zvezi s prvo in je njena nujna posledica. Ti dve garanciji sta cesarju predloženi v predskančijo.

III. Popolnoma naj se odpravi izredni delokrog nadžupanov. Nadžupani imajo namreč pravico v slučaju, ako municipiji in podžupanu ne izpolnijo in izvedejo gotove vladne navedbe, z municipalnimi uradniki po svoje disponirati in tako izvesti vladne navedbe. Smejo tudi odstaviti municipalno uradništvo in ga nadomestiti z drugim. To naj se odpravi.

IV. Naj se zopet ustanove komitatne blagajne, katere sedaj vodijo vladni organi.

V. Odpravi naj se takozvana »lex Szapary« iz leta 1891. Ta postava obstoji samo na papirju in jo dozdaj ogrske vlade še nikoli niso izvrševale. Ta postava določa namreč, da imajo voditi upravne posle v komitativnih pravzaprav le vladni organi. Postava vsebuje zgolj prvi paragraf nekega večjega predloga Szaparyjevega, katerega pa leta 1891 vsled obstrukcije v zbornici ni bilo moč docela sprejeti. Niti Feyervary se ni poslužil te postavbe, toda sedanja vlada se hoče na vsak način zavarovati in zahteva, naj se odpravi, da ne bo avtonomija komitativ in nevarnosti.

VI. Odpravi naj se institucija kraljevih komisarjev, ki v slučaju kakih sporov in kriz nadomeščajo uporne komitativne uradnike. Institucija s takim delokrogom pohaja iz leta 1805.

VII. Obnovitev zakonske določbe glede na sodno oblast kurije v volivnih zadevah. Tu se gre zgolj za obnovev že obstoječe postavbe in v tem oziru ni nobenega konflikta.

Spor s Hrvati.

B u d i m p e š t a, 4. junija. 5. t. m. se bo v zbornici obravnavala sporna točka s Hrvati, uredba plač in službena pragmatika železničarjev. Hrvatski poslanci ne bodo popustili v vprašanju službene pragmatike svojega stališča in vztrajajo na tem, da je prekršeno temeljno načelo nagodbe, ker novi zakonski načrt zahteva, da morajo železniški uradniki na Hrvaškem biti zmožni mažarsčine. Vzlic temu pa je pričakovati, da bodo hrvaški poslanci v očigled koristim, ki jih jim bo donesel modificirani zakon (— tu je poročilo precej nejasno —), zakon sprejeli in svoje principielno stališče zgolj naglašali. (To bi se bili jasno reklo, da bodo odnehali.)

Modifikacije železničarskega zakona.

B u d i m p e š t a, 4. junija. Kakšna bo modifikacija zakona, o kateri govori gori navedeno poročilo, se razvidi iz sledečega poročila: 3. t. m. se je vršila glede na železničarski zakon konferenca ogrske koalicije. Pri specialni debati je pri § 9. predlagal minister za Hrvaško Josipovič, naj se sprejme sledeči dodatek: V ozemlju hrvaško-slavonskem se od uslužbencev zahteva znanje hrvaškega jezika. Minister Košut je izjavil, da je ogrska vlada ta dodatek že predlagala hrvaški koaliciji, ki ga je kot nedostatnega odklonila. Košut je povdajal, da se mora ta dodatek izrečno smatrati za koncesijo. Nato se je predlog Josipovičev sprejel.

Vprašanje splošne in enake volivne pravice.

Z a g r e b, 4. junija. »Pokret« poroča, da je resnična vest, da cesar od ogrske vlade za-

Samo en človek se ne ozira na njo — na svetlobo. Vleče se po poti proti zapadu, obraz obrača od solca . . .

Zaman ga to zbada z žarki v vrat, prevleče z rdečico ušesa, hoteč pogledati v dušo, razgnati temo . . . Zaman! . . .

Vgriznil se je, kakor bi se sramoval solnca, samega sebe, iz gneva ali bolesti, v ustne, brvi se mu stiskajo in raztezajo pri mislih, borečih se med seboj.

Vstavil se je za hip, okrenil glavo proti vasi, proti svoji bajti . . .

»Tam . . . nimam ničesar! . . .« je šepetal. »Jaz, živina, sem se upijal, prodal svojo očevo! . . . Sama bajta . . . kaj čem z njo! . . . Posestvo so mi divjaki vzeli . . . Resničen berač! . . . O najsvetejša gospa, pomagaj! . . .«

In z zadnjo pobožno mislijo je kanila zadnja solza iz očesa . . .

Gledal je dolgo proti bajti, kakor bi si hotel vsako drevo, plot, vsako podrobnost vtisniti v spomin . . .

»I no, zgodilo se je, kar se je imelo zgoditi . . . Bilo mi je usojeno, da umrem kot berač! . . .« Sram, gnev in bolest so ga stisnili za grlo.

»Pasje življenje! . . . Oj Maruša! Maruša! . . .« Strašno očitjanje, vsa žalost se je nahajala v treh dveh besedah.

Obrnil se je hitro in stopil dalje po poti — na postajo.

(Dalje.)

hteve, da izvede volivno reformo; drugače ne bo sankcioniral ustavnih reform. »Pokret« izvaja, da je sedaj prišel pravi čas, da hrvaška vlada predloži cesarju v sankcijo načrt glede na uvedbo splošne, enake in tajne volivne pravice za sabor. Seveda, dokler bo Josipovič minister, se to ne bo dalo izlepa izvesti.

SRBIJA.

Spor med Pašićem in Vujičem.

Izvirno poročilo »Slovenca«.

Beograd, 1. junija. Sedaj je v Srbiji na dnevnem redu spor med sedanjim ministrskim predsednikom Pašićem in bivšim ministrskim predsednikom dr. Vujičem, ki je še nedavno bil srbski poslanik v Berlinu, a ga je kralj Peter pokopil. Spor je povzročila izjava Vujičeva, da je Pašić svoj čas prišel na Dunaj, ko je bil Vujič tam poslanik, in je pozikoval izposlovati si avdienco pri ministru Goluhovskem. Pašić — tako trdi nadalje Vujič — je hotel s pomočjo Goluhovskega inšcenirati intrigo, da vrže tedanji mladoradikalni srbski kabinet in postane sam minister. Goluhovski pa baje Pašića ni hotel sprejeti in mu je namignil, da je treba za avdienco prositi rednim putem. Pašić je na to pozval Vujiča, naj dokaže svoje trditve. Vujič je nato objavil neko pismo Goluhovskega o tej stvari, iz katerega se pa ničesar jasnega ne da razvideti. Pašić je nato še enkrat od Vujiča zahteval točnejšega pojasnila, toda Vujič dozdaj molči. Ta spor precej škoduje ugledu Srbije. Skoro bi človek dejal, da je spor zgolj oseben. Pašić in Vujič sta najuglednejša politika staroradikalne stranke, ki je sedaj na krmilu. Pred petimi leti je jela ponehavati avtoriteta Pašičeva v stranki in njegove pozicije je zavzel dr. Vujič. Od leta 1903. sem pa so se začele Pašičeve akcije zopet dvigati in vpliv Vujičev je padel. Vujič je čakal na trenutek, ko bi mogel svojega tekmeča vreči in zasedeti njegovo mesto ter priti sam do vlade. Zasedaj se Vujiču ta namera ni posrečila. Hotel je namreč oslabil sedaj vladajočo staroradikalno stranko, na ta način razbiti vladno večino in tako vreči sedanji kabinet. Pri tem je računal na svoje prijatelje v staroradikalni stranki, toda ti so ga pustili na cedilu. Bilo jim je namreč več za stranko kot za osebe in zato niso hoteli žrtvovati Vujiču na ljubo Pašića, da ne bi stavili v nevarnost obstoja stranke. Vujičeva namera je bila tudi z ozirom na sedaj vladajoče razmere glede na čas slabo izbrana. Stari radikali ravno sedaj premišlujejo, s katerimi sredstvi naj zlomijo obstrukcijo mladih radikalcov, ki so s svojo opozicijo imeli tolik uspeh, da se je moralo zasedanje skupščine odgoditi. Skupščina bo vnovič sklicana 8. junija, vladajoči staroradikalci pa še ne vedo, kako bodo opravili z opozicijo. V takih razmerah pač ni bilo pričakovati, da bi vsela Vujičeva akcija proti Pašiću, kajti stranka mora sedaj strogo paziti na disciplino in se ne sme razkosati. Morda pa Vujič misli na to, da prestopi k opozicijskim mladoradikalcem? Na vsak način bo Vujič v skupščini nastopil, mladoradikalci pa bodo iz tega vlekli dobiček. Že sedaj naznajo, da bodo ministrskega predsednika Pašića v zbornici izžvižgali in ga ne bodo pustili govoriti. — Mimogrede omenjeno je dr. Vujič izvrsten finančnik, odlični politik in eden najboljših srbskih diplomatov. — V zvezi z vprašanjem o skupščini pa so tudi:

Vojne priprave za vojsko med Bolgarijo in Srbijo.

Mladi radikali hočejo namreč z obstrukcijo prisiliti vlado, da razpusti zbornico in razpiše nove volitve. Vlada pa novih volitev v prvi vrsti zato noče razpisati, ker hoče preprečiti notranje boje in krize v času, ko preti Srbiji nevarnost od Bolgarske. Bolgarija se pripravljala na vojsko s Srbijo. Prvič hoče preprečiti, da ne bi se Srbi polastili s svojo vsepo propagando vse Makedonije, drugič hoče prikriti z zmagonosno vojsko svoje žalostne notranje razmere, v prvi vrsti pa se hoče finančijelno oškodovati za velikanske žrtve ki jih troši za svoje vojaštvo. Treba premagati Srboje in kaj pridobiti, da se bodo izredni stroški za vojaštvo vsaj kolikortoliko rentirali. Dozdaj je namreč Bolgarija, odkar obstoji, za svojo vojsko potrošila že 929.117.000 frankov, torej skoro milijardo! Na vsako glavo pride torej 1430 goldinarjev za vojaške potrebe. In večina teh izdatkov je storjena brez odobrenja narodnega sobranja, torej protiustavno. Vojaštvo je Bolgarijo docela finančijelno oželo; sedaj zamore edinele računati na kak voin uspeh in sicer s Srbijo, ker s Turčijo začeti boj ni varno. Srbija se za to resno pripravlja. Voja uprava hoče formirati novo divizijo. Novi brzostrelni topovi, ki se delajo na Francoskem, morajo biti do jeseni gotovi. Voja uprava pošlje več častnikov v inozemstvo k topniškim polkom, da se priučijo manipulaciji pri novih topovih.

PORTUGALSKA.

Pretendent don Miquel.

Dunaj, 4. junija. Kompetentni krogi sodijo, da bo kmalu prišla deputacija iz Portugalske v Seebenstein na Niže Avstrijsko ponuditi don Miquelu braganškemu portugalsko krono. Don Miquel je polkovnik sedmega huzarskega polka, torej aktivni član avstrijske armade. Vrhutega je brat nadvojvodinje Marije Terezije. Star je 64 let, sin njegov pa šteje 30 let. Don Miquel in njegov sin sta vedno v tesni zvezi s portugalskimi krogi, ki so pristaši braganške dinastije, katere je bila pred 70 leti odstavljena od prestola. Oče Miquelov, Don Miquel I., je bil pri Portugalcih priljubljen, na vsak način pa so se Portugalci svoje domače vladarske braganške rodline spomnili v zadnjih časih, ko sedanji vladar Karol koburški dan na dan krši ustavo in zapravlja državno imetje ter celo vsote iz mornariš-

kega budgeta porablja za to, da plača svoje velike dolge. Posebni pristaši braganške dinastije so Don Alexandre de Saldanha de Gama, don Miquel d' Almada in libzonski odvetnik in politik dr. Pinto Coelho.

Dunaj, 4. junija. Merodajni krogi izjavljajo, da bo don Miquel sprejel portugalsko krono. V zadnjem času dobiva poročila, da so razmere na Portugalskem zani ugodne.

RUSIJA.

Duma je odklonila dve predlogi justičnega ministra. Prva ima namen, preprečiti kaznjencev, druga pa določa, da se naj po ostrijo kazni za agitatorje, ki razširjajo državne nevarne nauke med vojaštvom in se izročijo taki zločinci vojaškim sodiščem. — Ob fin. skih obalah plove v zadnjem času mnogo la. di. Domnevajo, da dovažajo strelivo za revolucionarce. — V Lodzu so revolucionarji z bombami ranili dva policaja in 28 drugih ljudi. — V okolici Smolenska so izbruhnili kmečki nemiri.

AMERIKA IN JAPONSKA.

London. Razmerje med severnimi ameriškimi državami in Japonsko je zelo napeto.

Dnevne novice.

+ **Liberalne halucinacije.** »Slov. Narod« bi rad Ivana Hribarja izvil iz blamaže, katero mu je napravil g. Dzinski s svojimi izjavami, katere smo tudi mi posneli po nemških listih. »Slov. Narod« razkriva, da je g. Dzinski prejel 16. maja »od dr. Šusteršiča pismo z novimi propozicijami«. Informirali smo se in pozvedeli, da je vse to navadna »Narodova« laž, ker tako pismo niti ne eksistira. »Narod« s takimi farbarijami ne bo opral Hribarjeve blamaže. Z Nemci se ni sklenila nobena zveza. »Narodovo« vpite napravlja vtis, da kriči krepko obran človek, kateremu vsled politične verolomnosti je vse obrnilo hrbet in ki se zaveda bližnje politične smrti. Nam napravljajo to veliko zabavo. Naj v »Narodu« le naprej pišejo dolge notice o liberalnih smrtnih halucinacijah.

+ **Iz Primorja.** Tržaški namestnik princ Hohenlohe in tržaški policijski ravnatelj de Manussi-Montesole sta se podala na Dunaj. Avskultant Albert Komavec je imenovan za sodniškega adjunkta v Labinu.

+ **Čehi na Sv. Gori.** Vsi novoizvoljeni katoliški poslanci češki so takoj po volitvah šli na Sv. Goro, staroslavno češko romarsko pot. Tam je bil ogromen ljudski tabor, kajti s to slavnostjo se je združilo XI. romanje praških katoliških mož in II. splošno češko romanje mož na Sv. Goro. Govorili so vsi izvoljeni poslanci ob velikanskem navdušenju ljudstva. O Čehih se je mislilo, da so vs preplavljeni z liberalizmom, zdaj pa mogočno vstaja med njimi krščanska misel. Prvi uspeh jim je dal pogum, in zdaj pojde brez dvoma krepko dalje krščanske preporenje. Na shodu je bil tudi oče bratov Myslivcev, ki sta bila oba izvoljena za poslance. Ljudstvo je slavilo dobrega starčka, ki se je od veselja jokalo. Prišli so na tabor tudi dunajski Čehi.

+ **Visoki gost v Kranju.** Premil. škof Nakič iz Splita je predvčerajšnjem obiskal našega presvetlega škofa, mudčega se na bir-movanju v Naklem. Na povratku je obiskal mestno župno cerkev ter konvikt. Premil. je velik prijatelj Slovencev, hvalil je vrline onih, ki so v Dalmaciji, občudoval je lepoto divne Gorenjske. V nadi, da kmalu zopet obišče naše kraje, se je presv. s popoldanskim vlakom odpeljal skozi Ljubljano v svojo domovino.

+ **Slovenska kmečka stranka na Goriškem.** Odvetnik dr. A. Franko v Gorici snuje na Goriškem »Slovensko kmečko stranko«. Na dan 13. t. m. sklicuje v Gorici zaupni shod.

+ **Predznost sodnega uradnika.** Včeraj smo objavili izbruh strasti liberalnega sodnega adjunkta Zwitterja v Mokronogu. Danes se nam poroča podoben slučaj od okri. sodišča v Idriji. Državni poslanec za idrijski okraj gospod Josip Gostinčar je namreč dobil povabilo k sodišču z naslovom: »Josip Gostinčar, kandidat klerikalne stranke v Ljubljani.« Proti takim izbruhom liberalne pameti pri sodnih uslužbencih bomo na pristojnem mestu protestirali in zahtevali primerno — plačilo.

+ **Novo društvo.** C. kr. deželno predsedstvo je odobrilo pravila »Društva slovenskih katehetov« s sedežem v Ljubljani. Ustanovni shod se bo naznanil, ko bo priglašeno zadostno število članov. Prvi občni zbor pa se bo vršil o priliki prvega slovenskega katehetskega shoda dne 10. septembra v Ljubljani. Pravila novega društva bodo objavljena v »Slovenskem Učitelju« in v »Voditelju«. Pripust se lahko naznani kateremukoli izmed ljubljanskih katehetov. Člani morejo biti »slovenski« katehetje in slovenski duhovniki, ki ponujajo ali so pončevali verouk.

+ **Politika v gasilnih društvi.** Komaj se je blažena nemščina izrinila iz gasilnih društev, že stopa politika s hitrimi koraki na površje. Na Kranjskem se v nekaterih društvi že v toliki meri tira politika, da ne moremo več molčati. Pristaši S. L. S., ki so člani gasilnih društev, skoraj ne morejo mirno sodelovati vsled krutega terorizma od strani raznih liberalnih in socialnodemokratskih članov. Za danes zamolčimo imena društev, v katerih vladajo neznosne politične razmere. Opozoriti pa hočemo propalega kandidata Žirovnika, naj se nikar ne vtika v gasilno društvo v Dravljah pri Ljubljani. Naj pusti člane v miru, naj so tega ali onega političnega prepričanja. — Zadnji čas izvablja ta sitnež nekatere člane v gostilno k »Slepemu Janezu«, da bi napravil preprič o omenjenem društvu. Saj je že sploš-

no znano, da kamor Zirovnik svoj nos vtakne, vse pokvari. Tudi neki Ivan Brecljnik dela zgago pri društvu. Drugičrat bomó več govorili o njem, ako ne bo miru. Da se naredi mir v društvu, je v prvi vrsti poklican načelnik gospod Kregar, da ne bo imelo društvo občutne škode posebno sedaj, ko se namerava zidati nov gasilni dom. Tudi v neki večji vasi blizu Vrhnike je gasilno društvo, v katerem je neki član že 21. leto deloval vzorno, nesebično in s posebno požrtvovalnostjo. Toda čujte! Tega zaslužnega moža hočejo iz društva vreči, pa zakaj? Samo zato, ker je odločen pristaš S. L. S. in je volil protiliberalno. Torej to naj je plačilo za enoindvajsetletno delovanje tega moža, ki se je trudil za svojega bližnjega korist in v čast društvu. Ta gonja od strani liberalcev je vse graje vredna. Enkrat za vselej bodi gasilnim društvom povedano, da niso politična in tudi ne smejo biti, ampak da so dobrodelna. Proti takemu postopanju naj bi slavni odbor zveze kranjskih gasilnih društev in deželna vlada nastopila ter prepovedala v gasilnih društvi pogubonosno politiko.

— **Poletni vinogradski praktični tečaji.** C. kr. vinarski nadzornik gosp. B. Skalicky priredi tokom meseca junija praktične tečaje v poletnem obdelovanju vinogradov, zlasti v zelenem cepljenju in poletni reznji trt, zatiranju trtnih škodljivcev itd. Pouk se vrši le, ako ga slabo vreme ne prepreči in sicer: 1. v torek, dne 4. junija ob 3. uri popoldne pri podružnični trtnici v Metliki; 2. v sredo, dne 5. junija ob 8. uri zjutraj v Draščih pri Pezdircem vinogradu v Repici; 3. isti dan popoldne ob 2. uri na Radovici pri vinogradu posestnika gosp. Matije Cesar; 4. v četrtek, dne 6. ob 8. uri zjutraj v Semiču pri vinogradu gosp. Sustersiča star.; 5. isti dan popoldne ob 3. uri pri vinogradu gosp. župana I. Sitarja v Vel. Riglju, občina Toplice; 6. v petek dne 7. junija ob 3. uri popoldne pri vinogradu gosp. F. Bojanca na Rupah občina Št. Peter; 7. v soboto, dne 8. junija ob 8. uri zjutraj v Straži, občina Prečna, pri vinogradu gosp. župnika iz Valte vasi; 8. v torek, dne 11. ob 8. uri zjutraj v Št. Rupertu; 9. isti dan popoldne ob 3. uri pri vinogradu g. F. Pence na Priči, občina Mokronog; 10. v sredo, dne 12. junija ob 8. uri zjutraj pri podružničnem vinogradu v Malkovcu, občina Tržišče; 11. isti dan popoldne ob 3. uri pri vinogradu g. I. Prijatelja v Kamenškem, občina Št. Janž; 12. v petek, dne 14. junija ob 7. uri zjutraj pri državnih trtnici v Rudolfovcu, obenem z oddajo zelenih cepičev; 13. v soboto, dne 15. junija ob pol 9. uri zjutraj v Stari gori, občina Trebnje, pri vinogradu pos. J. Novaka; 14. v ponedeljek, dne 17. junija ob 3. uri popoldne pri vinogradu gosp. župnika v Brusnicah; 15. v torek, dne 18. junija ob 3. uri popoldne pri vinogradu g. I. Dereanija v Liscu, občina Dobriče; 16. v sredo, dne 19. junija ob 8. uri zjutraj pri vinogradu kmet. podružnice na Čatežu, občina Velika Loka; 17. isti dan popoldne ob 2. uri pri podružnični trtnici v Sv. Križu pri Litiji; v petek, dne 21. junija ob 2. uri popoldne pri vinogradu g. F. Majdiča v Hmelčiču, občina Mirna peč. — Enak pouk priredi vinarski asistent g. V. Skubec v sledečih krajih: 1. v torek, dne 4. junija ob 8. uri zjutraj v Hrušici, občina Smihel-Stopiče; 2. v sredo, dne 5. junija ob 8. uri zjutraj na Mirni; 3. v četrtek, dne 6. junija ob 8. uri zjutraj v Podlubnem, občina Smihel-Stopiče; 4. v soboto, dne 15. junija ob pol 10. uri dopoldne v Ajdovcu; 5. v torek, dne 18. junija ob 9. uri zjutraj na Rodinah, občina Talčivrh; 6. v sredo, dne 19. junija ob pol 9. uri zjutraj na Tančič gori; 7. v četrtek, dne 20. junija ob 8. uri zjutraj v Starem trgu pri Kočevju; 8. v ponedeljek, dne 24. junija ob 3. uri popoldne na Bučki; 9. v torek, dne 25. junija ob 8. uri zjutraj v Studencu; 10. isti dan ob pol 2. uri popoldne na Raki; 11. v četrtek, dne 27. junija ob pol 9. uri zjutraj v Primskovem, občina Gradišče.

— **Nevarni tat pobegnil iz zapora.** Iz kaznilnice v Gradišči je pobegnil 30letni mesarski pomočnik Fran Zupanc iz Šmarce v kamniškem okraju. Zupanc je bil leta 1900 obsojen radi tatvine na šestletno ječo, a je že leta 1902 pobegnil iz zapora in se potem klatil okrog Lavrice, kjer je zopet pokradel, in ko so ga zasledovali, je zbežal na ljubljanski Grad. Ko ga je policija lovila in ko je Zupanc videl, da mu je policija za petami, je pomeril s samokresom na policijskega stražnika, kateri mu je pa namero prepričal s tem, da ga je udaril s sabljo po glavi. Ko je bil potem zopet izročen sodišču, je bil obsojen na osem let ječe. Ker je Zupanc zelo nevar in silovit tat, bode najbrže slišati kmalu njegov in njegov tat, bode najbrže slišati kmalu njegov in njegov tat.

— **Velike manifestacije obrtnikov na Dunaju.** o katerih smo včeraj poročali, se je udeležilo 60.000 oseb. Manifestante so vodili kršćanskosocialni poslanci.

— **Očeta in brata umoril.** V Bagatiču na Hrvaškem je kmet Danič umoril svojega starega očeta in svojega brata Pavla, ker je oče dajal bratu vedno prednost.

— **Samoumor na Reki.** Na Reki se je ustrelil radi »nesrečne ljubezni« sin trgovskega agenta Reisnerja z Dunaja.

— **Društvo državnih pomožnih uradnikov za novomeško okrožje** je imelo, kakor smo poročali, dne 2. t. m. v hotelu Jacaz svojo odborovo sejo, in sicer ob izredno mnogobrojni udeležbi domačinov in tudi tujih kolegov. Iz došlega nam poročila posnamemo: Sejo čtvori društveni predsednik g. Grom s pozdravom in zahvalo zlasti od zunaj došlim kolegom. Pozdravu so sledili mnogobrojni nadošeni živio-klici. Nato se prečitajo od zveze na Dunaju sestavljeni osnutek postave za oficijante ter od več društev dospelih brzojavnih častitk. Določilo se je, da dobi vsak redni član prepis dotične postave, kar se je vse-

stransko z zadovoljstvom odobrilo. Izreče se potem personalnemu referentu finančnega ministrstva g. sekljskemu svetniku V. Schillerju radi zasluge na podelitvi novega naslova »oficijant« posebna zahvala, v znak katere vstanejo vsi navzoči s sedežev. Temu so sledile živahne debate o nadaljnjem razvoju društvenih namenov. Ob zaključku seje zaorijo na predlog gospoda predsednika navdušeni živio-klici v znak udanosti na Njega Veličanstvo. Po razidu so se vnani gostje spremili z večernim vlakom do Trebnjega. — Nas vsele ti blagodejni uspehi mladega društva. Veseli nas to tembolj, da so tudi ti sloji, s katerimi se je doslej tako po mačehovsko ravnilo, ravno v socialno zanemarjeni dolenski metropoli prišli do prepričanja, da le v slogi, le v združenju je moč, je bodočnost! Vrlemu odboru čestitamo in smo mu radi na razpolago!

— **Umrli je v Barkovljah** mati c. kr. okr. glavarja gospoda Antona Rebeka, gospa Marija vdova Rebek, rojena Černe.

— **Štiridesetletnico vdeležbe potovanja avstrijskega nadvojvode Maksimilijana v Mehiko** bodo 14. junija praznovali na Dunaju, kjer se je izvolil pripravljalni odbor za slavnost. Nekaj udeležnikov tedanje ekspedicije je še pri življenju tudi po naši domovini. Prav bi bilo, da se javijo po časopisju. Udeležiti se slavnosti bo večina vsled slabih gmotnih razmer zadržana, dasi vsi jako radi pripovedujejo o tistih dogodkih ter se žalostno spominjajo obljub, ki so se jim v istem času delale, da se jim namreč po vrnitvi v domovino zagotovi primerna eksistenca, katere obljube, ako so v resnici bile dane, so pa v štiridesetih letih prišle v pozabnost. Po posebni mikroskopski sprejeli nedavno gospod Josip Hruša, vodja c. kr. dvorne kobilarne v Lipici enega takega za delo po vsem neoprabnega 74 let starega starčka Frana Cerkvenika v službo. Imenovan Franc Cerkvenik p. d. Bonaparte je rojen in pristojen v Lovek na Krasu. Zanimivo ga je poslušati, kako pripoveduje, da je bil leta 1854 potrjen v vojaške, se vdeležil leta 1859 italijanske vojske, bil 48krat v bitki, kjer je bil štirikrat »pleziran«. Menda najbolj krepka in čvrsta sta še od takratnih udeležencev ekspedicije v Mehiko mestni uradnik v Ljubljani gospod Alojzij Benda in ravnatelj gospod Rajko Samsa, ki prebiva sedaj v Opatiji. Med udeležniki je bil tudi domobranski oficijal gospod Avgust Pokorn.

— **Samoumor respicijenta finančne straže.** Na Nižjem Avstrijskem so v Wildungsmaueru 14. maja t. l. potegnili iz Donave moško truplo, ki se mu je poznalo, da je že dal časa ležale v vodi. Po listinah, ki so jih našli pri njem in po opisih so prišli na to, da je mrtvec v kočevski Srednji vasi rojeni, 52 let stari respicijent finančne straže Ivan Petsche. Pred dvema mesecema se je odpeljal, ne da bi komu povedal, kam. Od takrat sploh dosedaj niso dobili od njega nikakega glasu. Ker je bil jako nervozen, je stopil v pokoj, in se za zabavo pečal z raznimi stvarmi. Pred dvema letoma se je dal vpisati na vseučilišču v Tübingah, četudi ni nikdar obiskoval gimnazije, ter mnogo proučeval razna vpraševanja o zrakoplovstvu. Ker je imel čisto kaj čudne nazore, se upravičeno sodi, da je izvršil samoumor v trenutku dušne nerazsodnosti.

— **Obesil se je v Ročinju** 43-letni Jernej Dugar. Bolehal je že dalj časa.

— **Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Velikih Laščah.** Prosimo, da sprejmete z ozirom na notico »Iz Velikih Lašč« v števil. 123 Vašega lista naslednje prave podatke: »Ni res, da je družba sv. Cirila in Metoda na prirejeni veselici v Velikih Laščah baje 182 gld. dohodkov imela, temuž res je, da je bilo v društveni blagajni pri zaključku veselice skupnega denarja 182 gld., kateri so se vpricho bivše g. podpredsednice in dveh članice odbora natanko prešteli, kar bi mogla bivša g. podpredsednica preje dopisniku zgoraj omenjene notice raztolmačiti; opomnimo pa, da je blagajničarka bivša g. podpredsednica, predno je na dan veselice društveno blagajno prevzela, opozorila, da je v blagajni še društveni denar, od vplačanih udnin v znesku okoli 30 gld. Glede na opazko, da so štirje godci stali 85 kron, si usojamo sledeče opomniti: Ti godci niso bili z Dunaja, pač pa so bili z Dolenjskega. Ker je odbor sklenil, da se plača vsakemu godcu za igranje pri veselici za celi popoldan in za celo noč po 10 kron, to je skupaj 40 kron, vsakemu prosto vožnjo, ki je stala 9 kron 20 vin, in ker so ti godci imeli na podlagi sklepa odbora preskrbovanje prosto, in tudi, ker so ti godci že ob devetih zjutraj prišli, se jih je moralo preskrbeti z jedjo in pijačo do odhoda drugega dne šeste ure zjutraj; toraj dvakrat zajuterk, kosilo, popoldan, večerja in zavžitek po večerji (ponoči), potem preskrbljenje s pijačo za štiri godce celi dan in celo noč, je stalo 30 K 76 vin. Toraj skupno 79 kron 96 vin., ne pa 85 kron. Razvidi se toraj, da niso zamogli godci fazane jesti in šampanjca piti. Opazka pa, da sta zaračunali za pot v Dobropole dve gospici, kateri sta nabirali doneskov za podružnico, sledi naslednje: Bile so tri gospodične, ki so skupno 7 kron 25 vin., ne pa 9 kron 75 vin. napravile, katera svota pa z ozirom na to, da so morale doneske nabirati večinoma po gostilnah, ni velika. Te troške je tudi odbor popolnoma odobril. Opomnimo, da 7 kron 25 vin. niso te gospodične za svoj trud in zamudo časa zaračunale, kar si morebiti g. bivša podpredsednica domišljuje. Predbacivanje, da je stala pot po godce v Št. Vid na Dolenjskem z vlakom in iskanje istih po vaseh okolice Št. Vida in Višnje gore, damo javnosti v presodek in g. dopisniku — eden za druge v preračunanje, koliko on porabi od zjutraj do večera pri taki poti. Račun ženske

podružnice sv. Cirila in Metoda se pa objavi v družbenem »Vestniku« in si potem lahko vsakdo ogleda, kako daleč segajo predbacivana kričanja in umazana dejanja podpisane podružnice; tudi so račun vsakemu udu pri predsednici na ogled. Račun in sklep so odobrile tudi tri odbornice, katere so bile zadržane seje se udeležiti. Pripomnimo še, da je imela podpisana podružnica pri veselici čistejšega dohodka 186 kron. — Za žensko podružnico sv. Cirila in Metoda v Velikih Laščah: t. č. predsednica Terezina Grebenc. Za odbor: Ljudmila Hočevar, Mici Hočevar, Kristina Grebenc, Marija Somrak, Frančiška Ivanc, Ana Hočevar, Ema Pucelj, Ana Hočevar in Franja Hočevar (Lenčkove), Ivana Hočevar.

— **Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.** Včeraj se je vršila obravnava o žalostni družinski tragediji. Na zatožni klopi je bila žena s svojo zapeljivko, ki je pomagala, da z zastrupljeno jedjo konča življenje svojemu možu, kateremu je čestokrat prelomila zakonsko zvestobo. Slučaj je hotel, da je mož prišel še pravočasno na sled, vsled česar sicer neizogibna smrt ni nastopila. Obe obtoženki skušata svoje dejanje utajiti, pa prideta končno vedno v protislovje. Ob pol 1. uri popoldne je bilo zaslišanje prič končano in obravnava prekinjena; popoldne ob pol 4. uri se je zopet nadaljevala in trajala pozno do večera. Danes pride na vrsto Matija Cimerman zaradi hudodelstva uboja. — Marija Zabkar je bila obsojena radi poizkušenege umora svojega moža na 8. Ivana Boštjančič iz Drnovega radi sokrivde na 4 leta.

— **Delavec ponesrečil.** Dne 1. t. m. sta v kamnolomu v obližju pokopališča na Trati, last Antona Pintarja iz Sestranske vasi, lomila kamenje 45 let stari, gluhomeni France Pintar iz Gorenje vasi in Valentin Guzelj iz Kopačnice. Vporabljala sta navadni smodnik. Okoli 5. ure zavrtala sta v kamenje luknjo, jo napolnila s smodnikom ter jo zabila. Pri tem sta pa tako neprevidno ravnala, da se je smodnik unel. Francetu Pintarju je odskočila železna, 65 cm dolga palica, ki se rabi pri vrtanju, priletela v desno oko ter obtičala v glavi. Odtrgalo mu je tudi tri prste leve roke. Guzelju je bil en zob izbit ter je zadobil tudi na rokah več poškodb. Oba delavca sta bila tega posla nevesča.

— **Slovenske vesti iz Amerike.** Nov list nameravajo izdajati v Clevelandu. Uredništvo baje prevzame č. g. župnik Andrej Smrekar. — V Ellyju se je ponesrečil Marko Slobodnik, oče več nedoraslih otrok. Nanj je padlo več stotov rude ter ga popolnoma podslu pod seboj. Preteklo je precej časa, predno so vsega potolčevala, a vendar še živega izkopali. — V Clevelandu je padel v pet metrov globok jarek Jurij Tomšič in dobil hude notranje poškodbe. — Umrli je v starosti 50 let Melle iz Podgore v vrhniški župniji. — Zlato poroko sta praznovala na binkoštni ponedeljek v Clevelandu Ivan in Ana Zaman. Mož je rojen v Rebreah na Dolenjskem, žena pa iz Vrhovega. Poročila sta se leta 1857 v Žužemberku na Dolenjskem. Iz tega zakona so bili rojeni trije otroci, od katerih živi le še hči Marija. — V Rock Springsu je umrl Ivan Bogataj iz Dobračeva pri Ziri. V domovini žalujejo za njim žena in štirje nedorasli otroci. — Rojaki so v tem mestu ubili Andreja Stanovnika, doma iz Poljan nad Skofjo Loko. — V Black Diamondu so se v rovu vneli plini. Ponesrečeni so trije Slovenci, in sicer je lahko poškodovan Ivan Ohlin, težko ranjen Matija Troja; ubit pa je bil Mihael Mitschel. Prepeljali so ga sicer še živega na dom, kjer je kmalu izdihnil. Zavest, da zapušča soprogo s tremi nedoraslimi otroci, mu je grenila zadnje trenutke.

Štajerske novice.

— **Nesreča.** Iz Ptuj se nam poroča: Ko se je dne 4. junija zjutraj g. dr. Stuhec, ki je bil poklican k bolniku, peljal v vozu po Florjanskem trgu, pridrvi nasproti v silni naglici kolezar Bračič, uslužbenec v trgovini Leposcha, in trči z veliko silo v voz. Oje se zabode Bračiču v trebuh, pretresli so se mu tudi nogi; oddali so ga takoj v ptujsko bolnišnico.

— **Pekovski pomočniki** pri Orniku in Starem Štrajkajo, pa v Ptuj navzile temu le jedo žemlje, četudi ne Ornigove!

— **Z umorom pred 34 leti,** o katerem smo včeraj poročali, se peča že mariborsko okrožno sodišče, ki je zaslislalo že več prič.

— **Slovenski napisi v Celju.** Štajerski deželni odbor je odklonil pritožbo dr. Hrašovca glede na slovenske napise, češ, da celjska občina s prepovedjo ni prekoračila svojega delokroga.

— **Smrt zaradi neprevidnosti.** Povožil se je 38letni posestnik Jožef Kotnik iz Slivnice. Ranjena so prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je umrl.

— **V celjski cerkveni konkurenčni odbor** so bili izvoljeni trije Nemci in sicer celjski župan dr. Jabornegg, prejšnji župan Rakusch in Ivan Teršek, ter liberalna Slovenca dr. Hrašovec in načelnik celjske okolice Frančišek Glinšek.

— **Moža ustrelila.** (Izpred mariborskega porotnega sodišča.) V štiriletno težko ječo je obsodilo mariborsko porotno sodišče 62letno Karolino Pestner, ker je ustrelila na veliko nočno nedeljo 31. marca letos po domačem pretepu svojega moža Jerneja Pestnerja. Njen mož ni bil baš ljubezniv. Večkrat sta se prepevala. Pestnerjeva je pijanka, kakor je izpovedal njen sin. Kaznovana je bila že večkrat zaradi tatvine.

— **Mariborsko okrožno sodišče** je obsodilo hlapca Pavla Tulipaja v 18mesečno težko ječo, ker je ranil z nožem nekega Antona Pod-

veršnika, ki mu je 13. aprila t. l. za šalo izpodnesel nogo, ko sta se vračala iz vinograda domov.

— **Člani ljubljanskega slovenskega gledališča** so priredili v mariborskem »Narodnem domu« dne 1. in 2. t. m. dve predstavi, ki sta bili dobro obiskani in so igralcem in igralkam burno ploskali.

— **Pri porotnih obravnava v Celju** je za predsednika porotnemu sodišču imenovan predsednik okrožnega sodišča Anton plem. Wurmser, za namestnike pa višji deželnosodni svetnik Alojzij Gregorin in deželnosodna svetnika dr. Herman Schäftlein in dr. Gustav Smolej.

— **Pretep.** V Slivnici so se stekli 2. t. m. fantje. Nevarno je bil ranjen ob tej priliki 25 let stari hlapec Frančišek Strucl.

Koroške novice.

— **k Predavanje v Podlublju.** V slovenskem katoliškem izobraževalnem društvu Podlublju predava v nedeljo, dne 23. t. mes., popoldne odbornik S. K. S. Z. v Ljubljani dr. Evgen Lampe.

— **k Skofovske vizitacije meseca junija.** Dne 1. junija Lipalja vas, 2. Zabnica, 3. Rajbl, 4. Gogov, 5. Gorjane, 6. Sv. Šteben pri Bekštajnu, 10. Bistrica ob Dravi, 15. Glanhofen, 16. Št. Marjeta.

— **k Premješena** sta č. g. Viljem Wester, provizor v Št. Petru, za provizorja k Sv. Trojici, in č. g. Ivan Lučovnik, kaplan pri Št. Jakobu v Rožni dolini za drugega mestnega kaplana v Pliberk.

— **k Koroški vsenemci** so sklenili, da preselijo svoje vsenemško društvo iz Celovca v Beljak. Odobrili so tudi odstop celovškega vsenemškega občinskega svetnika dr. Angererja.

— **k Razpisana je župnija Št. Marjeta** pri Volšperku, ker je vpokolen č. g. župnik Jožef Kočovski. Župnijo Lipje oskrbuje začasno č. g. župnik Karol Huttner.

— **k Požar v celovski okolici.** V ponedeljek ob deseti uri zvečer je zgorela lopa za mrvo pivovarstvu Lochu, ki ima 2400 kron škode. Požigalca nekega čedno oblečenega tujca so zaprli.

— **k Petdesetletnico mašništva** praznujeta letos sledeča koroška duhovnika: Albert Eichholzer, vpokoleni župnik v Globasnici; Mihael Wank, župnik v Št. Jurju. — Štiridesetletnico praznujejo: Mihael Baumgartner, župnik; Jurij Jerman, župnik; Ivan Stiberc, upokoleni župnik; Janez Wieser, prost. — Petindvajsetletnico pa praznujejo: Jožef Habič, zdaj na Nižjem Avstrijskem; Frančišek Katnig, župnik; Jernej Krainer, župnik, in Ivan Obereder, župnik.

Ljubljanske novice.

— **lj Misijon v stolnici in »Slovenski Narod«.** »Narod« je zagnal pred začetkom sv. misijona v stolnici huronski krik in odločno prepovedal vsem ljudem hoditi v cerkev poslušat misijonarje. Vsem moškim, ženskam in gospodičnam je zabijal, da ne sme nihče prestopiti praga stolnice. Seveda se je opeklen in včeraj je posvetil od same jeze cel uvodni članek misijonu v stolnici. Tu je »Narod« vsekako bolj klerikalen nego mi, kajti »Slovenec« še ni nikoli pisal uvodnih člankov o misijonih. Glasilo novoizvoljenega, še ne potrjenega ljubljanskega državnega poslanca, pa nima bolj nujnih skrbí kakor baviti se z misijoni. Pričakovati nam je torej, da bo tudi Hribar stal na taki politični višini ter v državnem zboru preganjal misijone; koliko bo to Ljubljani koristilo, naj premišljujejo oni, ki so ga volili. Ni nam mar, braniti gospode misijonarje, p. Kolba, p. Abela in p. Volberta, saj jih poznajo po vsei državi, priporočamo le nujno vsem p. n. gospodom liberalcem, ki so se nasrkali zaničevanja do imenovanih misijonarjev iz »Naroda«, da naj jih pridejo sami poslušati in naj sodijo! Inteligentni človek mora vendar sam slišati in videti, kar hoče soditi. Posebno žensstvo je »Narodu« pri srcu, in bridko zdihuje, da so v Ljubljani »same tercijalke«. Bog se usmili, ubogih liberalcev! V isti številki »Narodovi« čitamo še grde napade na žensstvo, ki jih priporočamo v obsodbo onim, ki se zgražajo nad »Slovencem«! Smejati se pa moramo, če čitamo v »Narodu« obljubo, da bo on odslej »povzdigoval globoki duševni nivo ljubljanskega žensstva«. Daleč bi prišle ljubljanske gospe in gospodične, če bi svoj duševni nivo uravnavale po merilu »Slovenskega Naroda«! Iz te pisave »Slovenskega Naroda« pa tudi oni, ki so doslej imeli še mrene na očeh, lahko izpredvidijo, kaj da je liberalna stranka v Ljubljani. Saj liberalni terorizem ljudem brani celo v cerkve, in z lažni blati bogoslužje, ki vendar ni nič političnega. Kdo je kriv torej verskega boja in prepira? Kdo vlačí vero v politiko? Ali ne tisti liberalci, ki svoje umazane roke stegujejo celo po cerkvah, in ker jih ne morejo dobiti še v svojo pest, kakor na Francoskem, gonijo ljudi od njih! Kako more krščanska družina puščati, da hodi tak list v njeno hišo? Ali ni dolžnost vsakega poštenega človeka, da izžene iz svoje hiše sovražnika, ki mu blati dan na dan vse, kar je krščanskega? Edini odgovor na to pisavo »Narodovo« je: Vnu s tem listom iz vseh poštenih rodbin!

— **lj Misijonski govori v ljubljanski stolnici.** Za četrtek je tvarina govorov: Ob desetih dopoldne: Sredstva in ovire; ob pol petih popoldne: Zapoved ljubezni; ob pol osmih zvečer: Skrivnost ljubezni, (pred izpostavljenim Naisvetejšim — s slovesno spravo). — V petek (praznik presvetege Srca Jezusovega). Ob desetih dopoldne: Jezus Kristus; ob pol petih popoldne: Delo Jezusa Kristusa; ob pol osmih zvečer: Mož v sedanjosti (sta-

Prva domača slovenska pivovarna **G. Auerjevih dedičev**

Ustanovljena leta 1854. v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12 Štev. telefona 210. 2469 150-39

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

novski govor za krščanske može; ki bodo imeli skupno sv. obhajilo v nedeljo ob 7.)

Ij »Glasbena Matica« — angleškim časnikarjem. Pevski zbor »Glasbene Matice« se pelje jutri s posebnim vlakom ob pol 1. uri popoldne na Bled. Zvečer okoli 9. ure bo na verandi hotela Lujzine kopeli ob jezeru na čast na Bledu navzočim angleškim žurnalistom zapel več pesmi, med njimi slovenske narodne pesmi. Pevci in pevke se tem potom prosijo, da pridejo nocoj točno in zanesljivo ob pol osmi uri k vaji v »Glasbeno Matico«.

Ij Posebni vlak na Bled. Povodom prihoda angleških žurnalistov priredi deželna zveza za tujski promet na Kranjskem v četrtek, dne 6. julija t. l., posebni vlak na Bled, ki odide ob 1 uri 30 minut popoldne z Južnega kolodvora iz Ljubljane in se povrne ob 11. uri ponoči z Bleda. Vlak se priredi najbolj radi tega, da se udeleži pevskega zbor »Glasbene Matice« in pevskega zbor Kranjske čitalnice. Pevski zbor »Glasbene Matice« se udeleži polnoštevilo. — Vozni listki se dobe jutri od 8. do 9. ure v pisarni deželne zveze, hotel »Lloyd« v Ljubljani. Udeležiti se lahko vsakdo in je vlak posebno pripraven za odhod z Bleda.

Ij Veliki vojaški koncert je bil včeraj vzlic temu, da se je šele popoldne naznanil, jako dobro obiskan in velika dvorana hotela »Union« s stranskimi prostori je bila napolnjena. Med navzočimi smo opazili novega kornega poveljnika podmaršala Potioreka s celim generalštabom, tukajšnjega divizijskega podmaršala Dillmont z vsemi štabnimi in višjimi častniki ljubljanske garnizije.

Ij Graški orfej v Ljubljani. Kakor se nam poroča, pride v ponedeljek, 10. t. m., celotno osebje graškega orfeja v Ljubljano in se vrši na ta dan v dvorani hotela »Union« velika predstava z najrazličnejšim programom. Predstavo bo vodil ravnatelj orfeja gospod Tittel sam. Natančneje poročamo.

Ij Umrla je stotnikova vdova gospa Hermina Dollar, rojena Skedl.

Ij Velika vojaška vaja se je vršila včeraj med Brezovico in Dobrovo. Korn poveljnik se je o ljubljanski garniziji jako pohvalno izrazil. Pred glavno tobačno tovarno so čete defilirale mimo kornega poveljnika. Ob 1. uri popoldne je bil dine v novih lokalih domobranske vojašnice.

Ij Izpred tukajšnjega porotnega sodišča. Ubijalec svojega brata Filip Kovač je bil včeraj obsojen radi prekor, silobrana na 3 mesece strogega zapora. — Danes se pred ljubljanskimi porotniki vrši obravnava proti bivšemu pekovskemu mojstru Matiji Miklavcu radi goljufive krive.

Ij Zaspani liberalni učitelj. Na 11. mestni deški šoli je spal gospod učitelj tretjega razreda, Fr. Gärtner, dve uri med poukom.

Ij Nova slika. Ljubljanska stolnica je dobila te dni novo sliko presv. Srca Jezusovega za veliki oltar. Slika je delo gospoda Kastnerja.

Ij Umrl je sedmošolec Fr. Golob.

Ij Železniškemu sprevodniku Francu Sušniku iz Ljubljane je nekdo v Trstu v kavarni »All' Europa felice« ukradel denarnico, v kateri je bilo 60 kron. Aretirali so kot dejanja sumljivega nekega 20-letnega delavca Viktorja.

Ij Za kruhom. Včeraj se je odpeljalo z Južnega kolodvora v Ameriko 120 Makedoncev, 210 Črnogorcev, 131 Nemcev — med temi tri gospodične iz Ljubljane — in 21 Hrvatov.

Razne stvari.

15-letni deček umoril mater. V Parizu so aretirali 15letnega dečka Huberta Leroya, ki je svojo mater pobil s kamni. Hubert je bil aretiran, ko je žvižgajoč prišel s sprehoda. Policija je mladega morilca le s težavo obvarovala, da ga občinstvo ni linčalo.

Lepi sodniki. Laško justično ministrstvo je obtožilo dvajset sodnikov in svetnikov nad-

sodišča Catanzaro, dalje prvega predsednika nadsodišča Casale radi — uradne zlorabe in podkupovanja. Trije sodniki so umirovljeni, prvi državni pravdnik je poklican na odgovor v Rim. Notranje ministrstvo je uvedlo strogo preiskavo radi zveze policijskega ravnatelstva s kamoro.

Napad na policijsko stražnico. Pet neznanecv, najbrže Rusov, je poizkušalo vdreti 4. t. m. v curiško policijsko vojašnico, da oprostje zaprtega Rusa Kibacziškega. Streljali so večkrat na stražnika, ne da bi ga zadeli. Napadalcu se nšli.

Oblegani morilec. V Waitzenu na Ogrskem je ustrelili gostilničar Szedik svojega sina, s katerim sta se prepirala, ker ga je razdedil. Ko je hotel čez nekaj minut aretirati Szedika policijski komisar Markovič, je ustrelil tudi komisarja. Morilec se je na to utrdil v svoji hiši in niti gasilci ga niso spravili s curki vode iz njegove trdnjave. Na došle orožnike je Szedik tudi večkrat streljal in seveda so streljali tudi orožniki. Ko je trajalo obleganje štiri ure, se je Szedik udal, ker mu je pošlo streljivo. Szedika so izročili državnemu pravdnistvu.

Telefonska in brzojavna poročila

OBCINSKE VOLITVE V PULJU.

Pulj, 5. junija. Občinske volitve so razpisane za 14. t. m. Izvoljenih bo deset občinskih svetnikov in pet namestnikov.

PARLAMENTARNE VESTI.

Dunaj, 5. junija. Tu so se sestali člani nemške ljudske stranke in nemških agrarcev, ki so ustanovili »Nemško nacionalno zvezo«. V krogih nemških liberalcev je to zelo osupnilo, ker niso bili o tem niti obveščeni. Nemška liberalna stranka se bo poizkušala organizirati kot nemška demokratska stranka. — Krščansko-socialni državnozbornski klub ima v ponedeljek prvo sejo.

Praga, 5. junija. Tu so danes zbrani češki poslanci iz Češke, Moravske in Šlezije, da ustanove parlamentarni klub vseh čeških državnih poslancev in da določijo taktiko tega kluba.

NOVI ČLANI GOSPOSKE ZBORNICE.

Dunaj, 5. junija. Za člane gosposke zbornice bodo imenovani: ministrski predsednik Beck, ministra Bienerth in Marchet, predsednik dunajske trgovske zbornice Fink, praške Rívnac, Ivovske Orovic, bivši poslanci Bärnreither, Grabmayer, Stürckh, Slama, Kathrein, Chamiez, podpredsednik »Živnostenske banke« Otto.

METEOROLOGIČNO POROČILO.

Dunaj, 5. junija. Lepo vreme, lahni vetrovi, nespremenljivo.

ODLIKOVANI PREDSEDNIK OGRSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Budimpešta, 5. junija. Cesar je imenoval predsednika ogrskega državnega zbora Justha za svojega tajnega svetnika.

PROTIDUELSKA LIGA.

Budimpešta, 5. junija. Generalni kongres protiduelske lige je sklenil sklicati prihodnje leto mednarodni shod vseh protiduelskih zvez. Za predsednika lige je imenovan general Stefan Türri.

NEVARNOST MINISTRKE KRIZE NA ITALIJANSKEM.

Rim, 5. junija. Zagotavlja se, da ministrski predsednik Giolitti ne odobrava sklepa parlamentarne vojaške komisije, naj se mesto 200 milijonov izrednih vojaških izdatkov za sedaj dovoli le 60 milijonov, ampak bo stavil v parlamentu vprašanje, ali mu večina še zupa ali ne.

PREPOVEDANA LAŠKA RAZSTAVA V PAZINU.

Pazin, 5. junija. Politiška oblast je odredila, da se takoj zaključi italijanska »umet-

niška razstava« v Pazinu. Ker se namreč prihodnjo nedeljo vrši v Pazinu shod Ciril-Metodove družbe, se je bilo bati nemirov.

STAVKA FRANCOSKIH POMORŠČAKOV. Bourdeaux, 5. junija. Stavkujoči mornarji so sklenili nadaljevati generalno stavko toliko časa, da se jim ugodí.

ROOSEVELT V EVROPI.

Washington, 5. junija. Po preteku svojega predsedstva se poda Roosevelt s svojo soprogo na odmor v Evropo.

SESTANEK NEMŠKEGA CESARJA IN PREDSEDNIKA FRANCOSKE REPUBLIKE.

Berolin, 5. junija. Tu so razširjene vesti, da se prihodnje leto nemški cesar povodom svojega potovanja po Sredozemskem morju v Monaku snide s predsednikom francoske republike. Takrat bodo došle tja tudi nemške in francoske vojne ladje.

Sobotna izdaja

„Slovenca“

stane celoletno

K 7.—

Naroča se pri upravnistvu v Ljubljani.

Enonadstropna

hiša

v Ljubljani

v kateri se izvršuje gostilniška obrt, se prodaja pod ugodnimi pogoji.

Vprašanja pismeno pod št. 1000 S. P. na upravnistvo tega lista. 1205 3-3

Pri nunah v Škofji loki se išče

za cerkovnika

mladenič, ki je pošten v vsakem oziru, uren in nekoliko izobražen. Ko bi bil čevljar ali mizar, bi bilo mesto zanj posebno pripravno. Službo bi mogel koj nastopiti. 1267 1-1

V Begunjah pri Cerknici se potrebuje

organista

Služba znaša 400 K na leto in prosto stanovanje z vrtom. Kak rokodelec bi imel dovolj dela.

1268 3-1

Fr. Dimnik, župnik.

Zahvala.

Ob nenadomestni izgubi naše nezobabne, iskreno ljubljene soproge, ozir. matere, stare matere in tete, gospe

Marije Tomažič roj. Sluga posestnice

nam je došlo toliko in tako prisrčnih dokazov iskrenih simpatij, da se moremo samo tem potom zanje zahvaliti.

Prav posebno pa se zahvaljujemo slavnemu ženskemu oddelku Sloven. kršč.-soc. zveze ter gospodom železničarjem za tako številno udeležbo in krasno venca, dalje vsem predragim sorodnikom, prijateljem in znanecm ter sosedom in sploh vsem, ki so se udeležili spreveda in tako počastili spomin predrage nam pokojnice.

LJUBLJANA, 4. junija 1907.

1270

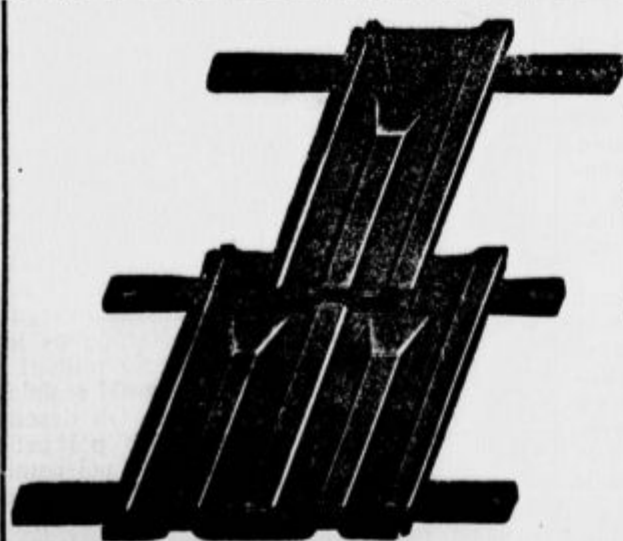
Žalujoča rodbina.

Naročite se
na protialkoholno
glasilo!

„Zlata doba.“

Pokažite, priporočite Jo drugim! Kritika o listu zelo ugodna.

Kdor bi je ne bil dobil,
naj piše na dopisnici
: Tiskorni tiskovnega :
društva v POSTOJNO:
Pošijite mi „Zlato
doba!“

426 40-27

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

opekarna in zaloga peči, nudijo vsako poljubno množino patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzzlegel) „Sistem MARZOLA“

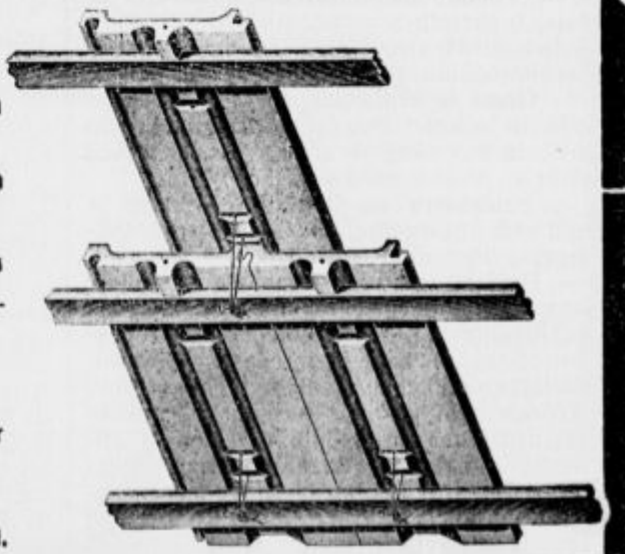
Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsak strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. Sprejmejo se zastopniki.

Iz seje S. K. S. Z.

Vzmeta se na znanje poročilo ženskega odelja S. K. S. Z., nadalje poročilo knjižničarja. Sklene se, da se razširi knjižnica. Zahvala se izreče gosp. Hybašku in g. Podlesniku, ki sta darovala knjižnici S. K. S. Z. več knjig.

Telovadba.

Odbor vzame na znanje poročilo telovadnega odseka. Jeseniški telovadni odsek je pričel telovaditi 2. t. m. Šteje 30 telovadcev. Ustanovil se je telovadni odsek v Metliki. Telovadci v Selcih so pričeli telovaditi 2. t. m.

Javna telovadba v Št. Vidu.

V nedeljo dne 9. t. m. prirede telovadci v Št. Vidu nad Ljubljano javno telovadbo na prostem ob 5. uri popoldne. Udeležijo se je tudi telovadni ljubljanski odsek S. K. S. Z. Zeteli je, da čim največ somišljenikov pobiti 9. t. m. v Št. Vid nad Ljubljano. Ljubljanski udeleženci se odpeljejo v Št. Vid z gorenjskim vlakom, ki odhaja z ljubljanskega južnega kolodvora ob 4. uri popoldne.

Novo društvo S. K. S. Z.

Pristop S. K. S. Z. je naznanilo »Strelsko društvo v Gorjah«. Naznanilo o pristopu se vzame na znanje in se novo društvo sprejme v krog članov S. K. S. Z.

Shod nepolitičnih društev S. K. S. Z.

Shod nepolitičnih društev S. K. S. Z. se vrši najbrže v drugi polovici meseca avgusta. Določijo se tvari, o kateri naj bi se razpravljalo na shodu. Spored bi bil: Poročila pokrajinskih S. K. S. Z., oziroma njihovih pripravljalnih odborov. Predavanja: Agrarni splošni kurzi. Knjigovodstvo. Temeljni pouk o jezikih. Kmetijsko tehniški kurzi. Društva S. K. S. Z. naj prično tukaj s pripravi glede na udeležbo pri letošnjem shodu nepolitičnih društev članic S. K. S. Z.

Gospodarstvo.

Tržne vesti.

Hosiste, ki so toliko rogovili zadnji čas na vseh tržiščih, je zadnji dež, ki je padel po vseh poljedelskih pokrajinah, precej ohladil. Topel in suh maj je veliko popravil, kar je zakrivil vlažen in hladen april in zima. In ko je postajala suša občutljiva, je nastopil dež. Poročila so postala ugodnejša in prevladalo je prepričanje, da bomo imeli srednjo letino. Ako še vzamemo v poštev, da ima Amerika, Argentina še mnogo blaga v zalogah, tedaj položaj še ni tako resen in sodba o prihodnjem položaju cen prezgodnja, in skrajna previdnost in rezerva napram današnjim cenam na mestu.

Sicer pa se je mnenje izpremenilo, tendence cene so oslabele. Da teh sprememb ne opazamo v celi veličini, tiči vzrok v tem, da so tržišča brez vsakega prometa. Kupčija je popolnoma zaspala.

Moka. Mlini se nikakor ne morejo iznebiti svojih izdelkov in tudi sklepi za jesen ne delajo veselja mlinarjem. V prvi vrsti se rezervira konsum, kojemu se zdi podlaga današnjim cenam nezanesljiva, v drugi vrsti pa si tudi mlini ne upajo odločno nastopiti. Le nekateri provinčni mlini stavijo neobvezne ponudbe za jesen. Sicer pa še danes manjka podlaga jesenskim cenam.

g Ogrske tovarne kanditov in čokolade. Sekcija za tovarniško izdelovanje kanditov in čokolade ogrskega industrijskega društva je pred kratkim razpravljala o položaju te industrijske panoge, ter se je konstatovalo, da se nahajajo tovarne v jako žalostnem položaju. Ustanavljajo se s pomočjo državne subvencije nove tovarne, medtem, ko že obstoječim tovarnam manjka odjemalcev. Vrhutega avstrijske konkurence prevladuje ogrska podjetja, ki bodo v kratkem primorana ustaviti svoja plačila, ako se razmere ne izpremenijo. Prezidiju se je naročilo, naj preiščuje, kako sanirati to panogo. Skoraj vsak dan slišimo, da se je ustanovila na Ogrskem to ali drugo podjetje. Mažari z vso marljivostjo in nervoznostjo delajo na to, da se čimprej otresejo avstrijskega vpliva na industrijskem polju. Bilo bi vse prav za Mažare, ko bi se dal ob enem ustanoviti tudi konsum. Ali v tem imajo Mažari le situacijo. Podjetja stoji, delajo, pa jim manjka odjemalcev. Vključ vsemu vladnemu pritisku, vključ vsem bojkotom in agitacijam se trgovstvo ne more zadovoljiti z ogrskimi proizvodi, ker ti ne morejo konkurirati z avstrijskimi ne v kvaliteti in ne v ceni. Trajalo bo še precej časa, da bodo ogrska podjetja privabila k sebi tudi ogrske odjemalce. Medtem časom pa še lahko zlezejo tudi druge panoge v kritični položaj. Kaj pa če bi Ogrji doživeli avstrijski polom z leta 1872—1874? Naglica posebno v industriji ni dobra.

g Cepljenje proti prašičji rdečici. Za cepljenje proti prašičji rdečici priporočajo se različna cepiva; na podlagi dosedanjih uspehov priporočajo poljedelsko ministrstvo cepivo mest. veterinarja Matije Prettnar v Pragi in dunajsko cepivo. Poslednje oddajalo se bode letos brezplačno potom veterinarskega oddelka c. k. poljedelskega ministrstva na Dunaju,

kamor se morajo pošiljati naročila, za katera priporoča ministrstvo enotne vzorce korespondenčnih listkov.

g Izseljevanje iz Vipavske doline. V Ameriko se seli silno mnogo ljudi iz Šturija, Aidovščine in Kovka, večinoma tovarniški delavci. Radi pomanjkanja delavskih moči si je morala ajdovska predilnica preskrbeti delavcev iz Kranjskega. — V Ameriko je odpotovala tudi neka ženska Frančiška Kranjc iz Budanj pri Vipavi, ki je pustila doma šest gluhonemih otrok (dečkov) in slaboumnega moža.

g »Prah«, zavarovalnica za življenje in rente v Pragi, ustanovila je tekoči mesec v Ljubljani generalni zastop za jugoslovanske dežele ter poverila vodstvo večletnemu zavarovalnemu uradniku g. Josipu Florjančiču. »Prah« je najstarejši češki vzajemni zavarovalni zavod za življenje in rente ter je na vsekrozi zdravi podlagi. Kot vzajemni zavod razdeljuje ves čisti dohodek med svoje člane tako, da se jim zavarovalnina znižuje. Dotična dividenda znaša do 14%. Njeni fondy znašajo nad 15 milijonov kron.

g Ekspornata zadruga za zelenjavo in krompir se je ustanovila v goriški okolici.

g Češko združništvo. V češkem delu češkega kraljestva je zdaj 55 nakupnih in prodajalnih društev, 28 skladiščnih zadrug z 21 skladišči, 59 mlekar, 73 strojnih, 68 živinorejskih zadrug, 16 zadrug za sušenje čespeji, 16 lanarskih, 10 žganijskih in 9 sadjarskih in zelenjadnih zadrug. Država in dežela sta jim dali poldrugi milijon kron podpore.

Borzna poročila.

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 5. junija 1907

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	98.50	98.20
4% srebrna renta	99.50	99.70
4% avstrijska krona renta	98.10	98.30
4% slata renta	116.70	116.90
4% ogrska krona	93.50	93.70
4% slata	111.75	112.95
5% posojilo dežele Kranjske	95.10	100.80
4% posojilo mesta Spljet	13.30	113.40
4% Zader	98.90	100.86
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	99.10	100.10
4% češka deš. banka k. o.	99.50	99.70
4% f. o.	98.60	99.10
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.40	101.40
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	105.50	106.20
4% zast. pisma Innerst. hr.	100	101
4% ogr. cen. deš. hr.	99.25	100.25
4% hip. banks	100	100.30
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr	100	101
4% obl. češke ind. banke	100.25	101.25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	—
4% prior. dol. žel.	99.60	—
3% juž. žel. kup. 1/2, 1/2	296.0	297.70
4% avstr. pos. za žel. p. o	100	101

Srečke od 1 1860%	151	153
„ 1864	282	286
„ tizske	44	146.50
„ zem. kreditne I. emisije	63.60	2.350
„ II.	273	282
„ ogr. hip. banke	243	253
„ srbske 4 frs. 100%	96.75	16.75
„ turške	181.50	182.5
Basilika	2	23
Kreditne	433	43
Inomoške	82	90
Krakovske	88	94
Ljubljanske	67	63
Avstr. rud. križa	45	47
Ogr.	8.25	30.21
Rudolfove	63	73
Salcburške	181	182
Dunajske kom.	470	480

Delnice		
Južne železnice	125	125
Državne železnice	675.19	676.10
Avstr. ogrske bančne delnice	1767	1777
Avstr. kreditne banke	656.5	657.50
Ogrske	76.8	75.9
Živnostenske	241.50	243.50
Premogokop v Mostu (Erux)	722	726
Alpinske montan	18.9	18.6
Praške žel. ind. družbe	2558	2570
Rima-Murány	542	543
Trbovljske premog. družbe	267.50	269
Avstr. oročne tovr. družbe	14	552
Češke sladkorne družbe	14	155

C. kr. cekin	1.33	1.14
20 franki	19.16	19.19
10 marke	23.50	23.54
100 franki	24	24.08
marke	117.65	117.875
šk. bankovci	95.6	95.75
žublj	2.53	2.53
žoljarji	4.84	5

Iščem 122 3-1

mizarskega pomočnika.

Simon Černe, mizarski mojster v Gorjah pri Bledu.

Meščanski hotel „Lloyd“

V četrtek 6. junija

KONCERT

ljubljanske društvene godbe

Člani prosti, nečlani plačajo 40 h vstopnine.

K obilni udeležbi vabi z velespoštovanjem

1272 1-1 Karl Tausen, restavrat.

Vabilo k

glavnemu shodu

ki ga priredi

Ljublj. dijaška in ljudska hujinja

v društvenih prostorih na starem Strelišču

dne 10. junija 1907.

Dnevni red:

1. Računsko poročilo.
2. Blagajniško poročilo.
3. Poročilo računskih preglednikov.
4. Nova volitev.
5. Drugi predlogi.

1269 1-1 Predsednik s. r.

2 dobra

ključarska pomočnika

in 1 vajenec

se takoj sprejmejo pri

lv. Triller-ju, Bled.

1239 3-2

Učenka

se sprejme takoj v trgovino — Hrana prosta.

1217 2-2

Marija Rovšek, trgovka, Ljubljana, Kolodvorske ulice 35

Sladoled

Ledena kava

pri 973 8

Jakobu Zalazniku, Stari trg števil. 21.

C. kr. oblastveno potrjeno 20 104 37

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

● Dobi se tudi kraj po životni meri. ●

Lepo prijazno posestvo

1234 2-2

na Sp. Štajerskem za enega duhovnika ali uradnika v pokopju, komaj 85 metrov od podružniške cerkve Marija Botričena, šest minut od farne cerkve v trgu St. Jurij na malem griču, z lepim razgledom, zdrav in prijeten kraj je na prodaj. Obstoji iz 1 hiše s 4 sobami, 1 kuhinjo, 1 kletjo ter 1 hlevom za 5 goved in približno 5 1/2 oralov zemljišča, namreč 2 1/4 orala vinograde, 3 1/4 orala njiv in travnikov, 150 kosov sadnega drevja in še 80 breskovih dreves. — Kupci naj se blagovolijo obrniti na posestnika Frano Kartin v St. Jurju ob juž. železnici, Štajersko.

Težaki in vozniki

se sprejmejo takoj proti dobri plači pri novi zgradbi „Ljudske posojilnice“ na Miklošičevi cesti nasproti hotela UNION. Sprejmejo se na stavbišču ali pa v pisarni na Marije Terezije cesti št. 10. 8-4 1246

1102 10-9

Poljski mavec (gips)

najboljše in najcenejše gnojilo za travnike in vrtove se dobi vedno svež pri

Štefanu Nagy-ju

trgovina z železnico, Ljubljana.

Pri tukajšnji tvrdki HITZL & KOZINA Breg 20, se sprejme več

čevljarskih pomočnikov

za različna dela ter tudi 1170 3

dva vajenca.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-čistil. sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj O. Seydl Ljubljana, Spital-Stritar, ul. 7

Dobi se posred

Služba cerkovnika

se dobi v Kranju. — Pogoje pove

1251 3-2 Anton Koblar, dekan.

1271

Takoj se sprejmeta 3-2

dve spretni šivilji

Wolfave ulice 5, II. nadstr.

Lepa, pred par leti novozgrajena, enonadstropna

HIŠA

z vrtom, blizu artilerijske vojašnice v Ljubljani, se proda pod ugodnimi pogoji. 1187 10-4

Vprašanja sprejema upravnistvo „Slovenca“

Snaži samo s čistilnim ekstraktom

Globus

Podružnice:

Praga s menzalnimi: Graben 25, Mala strana, Most, ulica 17, Baden, Brno, Oluka Lipa, Oluka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Pízen, Svítava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborskegasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Kennweg), III. L. B. wengasse 27, IV. W. wengasse 12, V. Schönbrunnstrasse 88 s, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 112, IX. Alserviessgasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 92, XIX. Döblinger Hauptstr. 35, XIX. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 150-91

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 20.000.000. Resor. zaklad K 8 500.000

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izšebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

